

Părintele
ELEFTERIE MIHAIL
de la mănăstirea Dervent

*doctor al trupurilor
și al sufletelor*

editura
Σοφία

București

Cuvânt înainte

Părintele Elefterie Mihail, marele ctitor care a însuflețit mănăstirea Dervent de două ori în decursul istoriei ei zbuciumate – mai întâi la începuturile ei, iar a doua oară la redeschiderea mănăstirii în anul 1990 –, a fost cu adevărat un „om al lui Dumnezeu”, dăruit vremii în care a trăit pentru a ridica duhovnicește viața credincioșilor. A avut o viață lungă, adeseori zbuciumată, plină de necazuri aduse de vremuri, dar mai ales provocate de oamenii care l-au prigonit în repetate rânduri, pretextând diferite motive; viețuirea părintelui Elefterie a fost o perpetuă ucenicie pentru viața veșnică, și acest lucru i-a dat puterea de a trece peste toate greutățile pe care le-a avut de înfruntat. Întreaga viață a părintelui Elefterie Mihail, bogată în roade duhovnicești, s-a întemeiat pe cuvintele Sfântului Apostol Pavel care spunea că „toți cei care vor voi să trăiască evlavios în Hristos vor fi prigoniți”.

Pentru a ajunge la măsura de „om al lui Dumnezeu”, a învățat la marile școli ale vremii lui: a studiat la școala medicală de la Adrianopol, dar și din experiența bătrânilor de a vindeca bolile

trupului și de a corecta defectele sistemului osos – mare dar pe care l-a înmulțit cu prisosință –, însă multe a învățat la „școala vieții” și, mai cu seamă, la „școala duhovnicească a mănăstirii”. Aici a deprins iubirea nemăsurată de oameni, răbdarea, nevoința, jertfelnicia... toate, spre slava lui Dumnezeu!

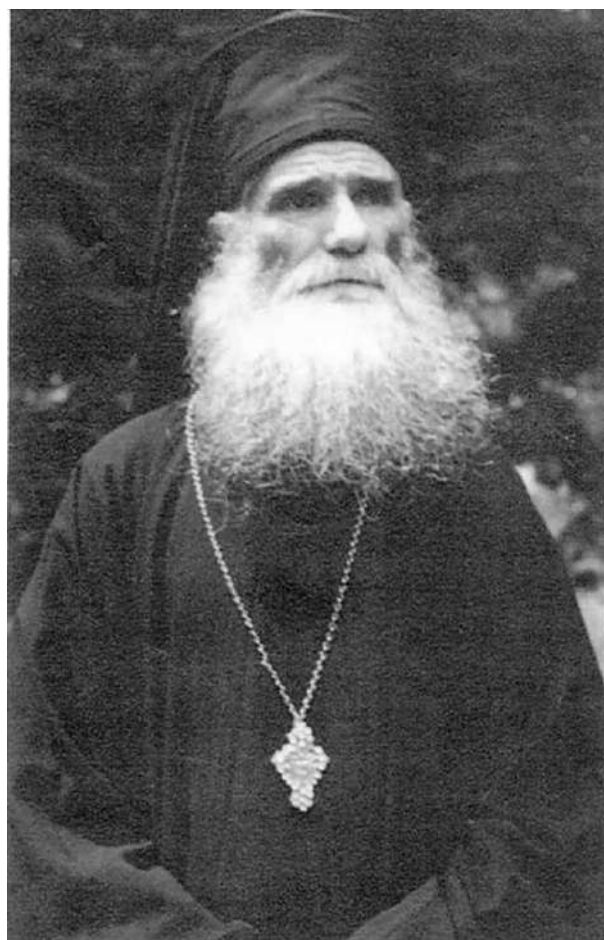
Părintele Elefterie a fost „vas ales” de Bunul Dumnezeu pentru a-l umple de harisme și daruri: darul înainte-vederii, al tămăduirii, al iubirii de oameni, al postirii și al multor alți talanți. Conștient de „bogăția” cu care l-a înzestrat Dumnezeu, părintele Elefterie cu vrednicie a înmulțit harismele și darurile primite, punându-le în slujba semenilor săi, spre folos duhovnicesc și trupesc. Era atât de iubit de credincioși pentru că se dăruia celorlalți cu inima deschisă, trăia pentru ei și împreună cu ei necazurile, dar și bucuriile, însoțea pe fiecare spre limanul credinței, al nădejzii în Dumnezeu și al dragostei. Nu a fost un mare predicator, nu vorbele lui aduceau schimbare în lumea în care trăia, cât faptele, roade ale credinței care adevăresc dragostea ascunsă din inimă. În faptele părintelui Elefterie credincioșii găseau întotdeauna exemple duhovnicești de urmat, modele pentru o viață trăită în lumina lui Dumnezeu.

Nici unul dintre viețuitorii de azi ai mănăstirii Dervent nu l-a cunoscut personal. Obștea mănăstirii, însă, l-a aflat prin sfințenia și sudoarea

nevoințelor pe care părintele le-a lăsat impregnate în orice colț al acestui așezământ, precum și din povestirile altor părinți și ucenici care au trăit lângă Sfinția Sa. De aceea, adunarea de date și mărturii ale sfințeniei părintelui pentru editarea acestei cărți reprezintă o înprospătare a cunoașterii vieții minunate a părintelui, exemplu de nevoință, milostenie, smerenie și sfințenie, spre care noi toți ar trebui să năzuim.

Să dea Bunul Dumnezeu ca amintirea părintelui arhimandrit Elefterie Mihail să fie înaintea noastră o lumină mereu aprinsă, care să ne lumineze calea monahală pe care o avem de parcurs, să ne fie model de viață și trăire duhovnicească, căci este într-un totuș vrednic de a fi urmat atât de monahi, cât și de toți credincioșii!

Mănăstirea Dervent

Viața părintelui Elefterie

Părintele Elefterie Mihail s-a născut la Leaskova (județul Filipopoli), în Bulgaria, într-o familie de aromâni, la 11 noiembrie 1900, fiind unul dintre cei cinci copii ai lui Constantin și Aristiței Mihale, și a primit la botez numele de Enache.

Despre copilăria lui se știe doar că la vârsta de 3 ani era paralizat, iar mama sa, auzind despre minunile de la „Crucea de Leac” de la Dervent, a venit cu el la micul paraclis care exista atunci. După ce l-a închinat Sfintei Cruci, seara, băiatul a adormit sub o icoană a Maicii Domnului din interiorul barăcii de scânduri. Noaptea, femeia a visat o fată frumoasă care i-a vindecat copilul. A doua zi dimineață acesta s-a trezit cu mult înaintea mamei și mergea. Cu lacrimi de fericire în ochi, mama i-a mulțumit Maicii Domnului pentru minunea săvârșită și a făgăduit: „Am să-l fac doctor – pentru că s-a vindecat – și preot ca să-I mulțumească lui Dumnezeu neconținut!” A urmat școala primară și o clasă secundară, iar mai târziu una cu profil medical la Adrianopol, unde a învățat metodele tradiționale de vindecare a bolilor cu plante medicinale, dar și prin corecta-

rea scheletului osos. A avut o viață în care necazurile nu l-au ocolit: soția și copilul i-au murit la naștere, tatăl său – negustor bogat, dar cinstit și credincios, care a favorizat trecerea în România a unui număr de o sută de familii de aromâni – a fost aruncat de turci în mare, iar un frate i-a fost omorât în ziua nunții.

Râvnind la o viață trăită mai aproape de Hristos, în anul 1932, în ajunul aniversării zilei sale de naștere, a intrat ca viețuitor în mănăstirea Balaciu, de lângă Urziceni, iar un an mai târziu, la 18 decembrie 1933, a fost tuns în monahism cu numele de Elefterie. Fiind un monah-model și remarcându-se printr-un deosebit spor duhovnicesc, în anul 1936, la cererea Preasfințitului Gherontie, Episcop de Constanța, a fost trimis în Dobrogea pentru a sluji la schitul Dervent – „Crucea de Leac”. Contribuția pe care și-a adus-o la construirea bisericii, precum și smerenia și dăruirea sa nu au trecut neobservate de către fețele bisericești de la Constanța. Fiind un vrednic slujitor al Sfântului Altar și un foarte activ și bun gospodar, trup și suflet numai pentru sfânta mănăstire, prin ordinul Episcopiei Tomisului nr. 5282 din 27 octombrie 1938, părintele este numit stareț al mănăstirii Dervent.

Cu ocazia sfințirii noii biserici de către P.S. Gherontie, la data de 13 septembrie 1942, ieromonahul Elefterie Mihail, „pentru munca depusă cu dragoste sufletească pentru ridica-

Vechea obște a mănăstirii Derwent

*Părintele Elefterie împreună cu
mama sa, schimonahia Antia*

*Părintele Elefterie
la Tulcea*

rea sfântului locaş de închinăciune”, a fost înălţat la treapta de egumen protosinghel, cu cârjă şi sfântă cruce. De acum îşi va împărţi timpul între obligaţiile administrative, slujirea monahală şi preotească şi vindecarea bolnavilor.

După o activitate susţinută în folosul obştii monahale şi al credincioşilor care veneau la Sfintele Cruci, continuată chiar în condiţiile deosebit de grele ale regimului comunist, sub presiunea organelor de Securitate, părintele Elefterie va fi obligat să demisioneze şi să părăsească iubita lui mănăstire. În 1959, părintele depune, mai întâi în ianuarie şi apoi în aprilie, cerere de demisie, menţionând ca motiv starea de sănătate precară. Adevărul era că i se înscenase deţinerea de arme. În anul 1994, autorul respectivei fapte – Gheorghe Lupu din Galiţa – a mărturisit că, sub acoperirea Securităţii, s-a furişat în chilia părintelui şi a pus sub perna acestuia un revolver. Odată încheiată această misiune, autorităţile au efectuat percheziţia, soldată desigur cu găsirea obiectului „ilicit”. Acuzat de port ilegal de armă şi de acţiuni subversive împotriva securităţii statului, părintele Elefterie a fost obligat să demisioneze şi să părăsească mănăstirea, primind în schimb promisiunea că biserica nu va fi demolată.

Silit să abandoneze viaţa de mănăstire, fostul egumen se va angaja ca portar la ferma horticola „9 Mai” din Tulcea până la pensionare, adică până în anul 1962. Reconstituirea acestei perioade

este aproape imposibilă, dar probabil că-și va fi împărțit timpul între grădina de legume și tratarea bolnavilor, la care nu a renunțat nici un moment, în acest sens chiar mai multe „oficialități” ale statului apelând la ajutorul său eficient.

Unul dintre apropiații părintelui, ieromonahul Dionisie Ulezu de la mănăstirea Agapia Veche, povestește un trist eveniment din timpul șederii părintelui Elefterie la Tulcea, când a fost bătut de niște turci, care i-au zdrobit coastele, l-au călcat cu picioarele peste trup și peste cap, apoi l-au împins într-o râpă, convinși că l-au omorât. În urma loviturilor primite, va rămâne pe viață cu această suferință, refuzând să o trateze. Singura alinare era „ridicarea coastelor rupte – care cădeau la două-trei zile”, când își punea „o cârpă făcută ghem”, după care se încingea cu un brâu. Afirmăția „deși bolnav, ne-a vindecat pe noi” își găsește astfel explicația, căci, până la sfârșitul vieții, părintele Elefterie avea să îndure tot acest chin, în condițiile în care va sluji și se va îngriji permanent de cei bolnavi care veneau în număr mare cerându-i ajutorul.

Prin 1969-1970, va ajunge în Moldova împreună cu fostul său ucenic de la Dervent, monahul Nicodim, viitorul ctitor de la peștera Sfântului Apostol Andrei, și se va stabili pentru scurt timp la Sihla, unde „cosea nasturi la frați”. De aici a fost luat de maicile de la Agapia Veche care aveau mare nevoie de un preot slujitor, unde

avea să fie, mai bine de 15 ani, nu numai preot, ci și duhovnic și tămăduitor.

În tot timpul petrecut aici, părintele Elefterie s-a împărțit între biserică – săvârșind toate slujbele cerute de tipicul monahal – și oameni, căci, fiind înzestrat de Dumnezeu cu darul discernământului și al vindecării, era căutat atât de mireni, cât și de monahi, în număr mare. Dar, unde dragostea este mare, și încercările sunt pe măsură. S-a repetat și aici „fenomenul Derwent”, acea afluență masivă de oameni îndreptată de această dată spre zona Neamțului, ceea ce a condus la încordarea relațiilor cu autoritățile statului și chiar cu unii superiori direcți. La îndemnul Preasfințitului Pimen de a renunța la tratamente, părintele Elefterie a răspuns că nici pușcăria nu-l va putea opri de la aceasta, căci și acolo dacă ar fi, tot ar trata lumea. În viziunea sa, tămăduirea presupunea: *spovedanie, post, Sfânta Liturghie, Sfintele Taine și tratament*, și le făcea pe toate cu convingerea deplină că Hristos Domnul este Lucrătorul, Tămăduitorul și Desăvârșitorul. Relațiile cu Î.P.S. Mitropolit Teoctist al Moldovei erau de asemenea tensionate, întrucât și acesta îi cerea întreruperea tratamentelor, lucru pe care părintele nu-l putea accepta. Se pare că de la un moment dat nu a mai avut binecuvântarea mitropolitului, căci în 1990, simțindu-se aproape de sfârșitul vieții, îi cere acestuia dezlegarea spre a ieși din eparhie, pe care o primește, docu-

Părintele Elefterie printre credincioși

